

ਗੁਖ਼ਲੇਖਾ

ਮਸੀਹ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਸ਼ਤਤਾ

I. ਮਸੀਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਕੰਮ (1: 1–10: 18)

ਉ. ਮਸੀਹ, ਪੁੱਤਰ (1: 1–4: 13)

1. ਮਸੀਹ, ਨਥੁਵਤਾਂ ਵਿਚ ਸਰੋਸ਼ਠ (1: 1–3)

ਉ. ਬੁਦਾ ਨੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ (1: 1, 2)

ਅ. ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ (1: 2, 3)

2. ਮਸੀਹ, ਡਾਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਸਰੋਸ਼ਠ (1: 4–2: 18)

ਉ. ਮਸੀਹ, ਬੁਦਾ ਦਾ ਪੁੱਤਰ (1: 4–14)

ਅ. ਮਸੀਹ, ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਮੁਕਤੀਦਾਤਾ (2: 1–18)

(1) ਨਿਗਾਰ ਦੇ ਵਿਹੁੱਧ ਚਿਤਾਵਨੀ (2: 1–4)

(2) ਮਸੀਹ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਅਤੇ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ (2: 5–18)

(ਉ) ਮਸੀਹ ਦਾ ਡਾਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਨੀਵਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਸੁਆਦ (2: 5–8)

(ਅ) ਮਸੀਹ, ਸਾਡੀ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਵਸੀਲਾ (2: 9–13)

(ਇ) ਮਸੀਹ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ (2: 14–18)

3. ਮਸੀਹ, ਮੂਸਾ ਤੋਂ ਵੱਡਾ (3: 1–4: 13)

ਉ. ਮਸੀਹ, ਰਸੂਲ ਅਤੇ ਮਹਾਯਾਜਕ (3: 1–6)

ਅ. ਮਸੀਹ ਦਾ ਅਰਾਮ (3: 7–4: 13)

(1) ਕਠੋਰ ਮਨਾਂ ਦੇ ਵਿਹੁੱਧ ਚਿਤਾਵਨੀ (3: 7–19)

(ਉ) ਪਵਿੱਤਰ ਲਿਖਤ ਦਾ ਸਬੂਤ (3: 7–11)

(ਅ) ਇਸਰਾਏਲ ਦੀ ਨਕਾਮੀ ਦਾ ਕਾਰਣ (3: 12–19)

(2) ਇਸਰਾਏਲ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਖੱਲ੍ਹ (4: 1–13)

(ਉ) ਸੱਬਤ ਦੇ ਅਰਾਮ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਤਾਵਨਾਵਾਂ (4: 1–4)

(ਅ) ਸੱਬਤ ਦਾ ਅਰਾਮ ਬਾਕੀ ਹੈ (4: 5–11)

(ਇ) ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਬੁਦਾ ਦਾ ਵਚਨ (4: 12, 13)

ਅ. ਮਸੀਹ ਦੀ ਮਹਾ ਯਾਜਕਾਈ (4: 14–10: 18)

1. ਉਸ ਦਾ ਅਹੁਦਾ (4: 14–7: 28)

ਉ. ਹਾਰੂਨ ਨਾਲੋਂ ਵੱਡੇ ਮਹਾਯਾਜਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ (4: 14–5: 10)

(1) ਬੁਦਾ ਤਕ ਮਸੀਹ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ (4: 14–16)

(2) ਮਹਾਯਾਜਕ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ (5: 1–4)

- (3) ਸਾਡਾ ਮਹਾਯਾਜਕ ਹੋਣ ਲਈ ਮਸੀਹ ਦੀਆਂ ਖੂਬੀਆਂ (5: 5-10)
- ਅ. ਸਿੱਧਤਾ ਵੱਲ ਵਧਣ ਲਈ ਚਿਤਾਵਨੀ ਅਤੇ ਤਾਜਨਾ (5: 11-6: 20)
- (1) ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਨਾਕਾਮੀ (5: 11-14)
 - (2) ਨਿਹਚਾ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ (6: 1-8)
 - (3) ਖੁਦਾਈ ਵਾਅਦੇ ਦਾ ਭਰੋਸਾ (6: 9-20)
- ਥ. ਮਲਕਿਸਿਦਕ ਦੀ ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੇਵਕਾਈ (7: 1-28)
- (1) ਅਥਰਾਹਮ ਅਤੇ ਮਲਕਿਸਿਦਕ (7: 1-10)
 - (2) ਮਲਕਿਸਿਦਕ ਦੇ ਵਾਂਗ ਮਸੀਹ ਦਾ ਮਹਾਯਾਜਕ ਹੋਣਾ (7: 11-22)
 - (3) ਮਸੀਹ ਦਾ ਸਿੱਧ ਅਤੇ ਪੱਕੀ ਯਾਜਕਾਈ ਦਾ ਕੰਮ (7: 23-28)
2. ਯਾਜਕਾਈ ਦਾ ਉਸ ਦਾ ਕੰਮ (8: 1-10: 18)
- ਥ. ਮਸੀਹ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ (8: 1-13)
- (1) ਉਸ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸੇਵਕਾਈ (8: 1-5)
 - (ਉ) ਅਸਲੀ ਡੇਰੇ ਦਾ ਸੇਵਕ (8: 1, 2)
 - (ਅ) ਯਾਜਕ ਜਿਸ ਦੇ ਕੌਲ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ (8: 3, 4)
 - (ਇ) ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯਾਜਕ (8: 5)
 - (2) ਉਸ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸ਼ਰਵਾ (8: 6-13)
 - (ਉ) ਉੱਤਮ ਵਾਅਦਿਆਂ ਵਾਲੀ ਸ਼ਰਵਾ (8: 6, 7)
 - (ਅ) ਉਸ ਸ਼ਰਵਾ ਦੇ ਸਮਾਨ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤੋਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (8: 8, 9)
 - (ਇ) ਮਨਾਂ ਅਤੇ ਦਿਲਾਂ ਉੱਤੇ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸ਼ਰਵਾ (8: 10-12)
 - (ਸ) ਸ਼ਰਵਾ ਜਿਹੜੀ ਕਦੇ ਪੁਰਾਣੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ (8: 13)
- ਅ. ਨਵੀਂ ਸ਼ਰਵਾ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ (9: 1-28)
- (1) ਡੇਰੇ ਤੋਂ ਸਬਕ (9: 1-10)
 - (ਉ) ਪਵਿੱਤਰ ਥਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਆਦਰ (9: 1, 2)
 - (ਅ) ਪਰਮ ਪਵਿੱਤਰ ਥਾਂ (9: 3-5)
 - (ਇ) ਪਰਾਸਚਿਤ ਦਾ ਦਿਨ (9: 6, 7)
 - (ਸ) ਸਿਰਫ਼ ਪਰਤੀਕ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨ (9: 8-10)
 - (2) ਮਸੀਹ ਦੀ ਮੌਤ ਅਤੇ ਪਰਾਸਚਿਤ (9: 11-15)
 - (ਉ) ਮਸੀਹ ਦੇ ਪਰਾਸਚਿਤ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ (9: 11-14)
 - (ਅ) ਕੁਰਬਾਨੀ ਮੌਤ ਅਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੀ ਮੀਰਾਸ (9: 15)
 - (3) ਮਸੀਹ ਨਵੀਂ ਸ਼ਰਵਾ ਬੰਨ੍ਹਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ (9: 16-22)
 - (ਉ) ਕੋਈ ਨੇਮ ਕਦੋਂ ਪੱਕਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (9: 16, 17)
 - (ਅ) ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦਾ ਲਹੂ (9: 18-20)
 - (ਇ) ਬਿਨਾਂ ਲਹੂ ਦੇ ਕੁਝ ਵੀ ਮਿਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ (9: 21, 22)

- (4) ਖੁਦਾ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਦਾ ਜਾਣਾ (9:23–28)
 (ਉ) ਸੁਰਗੀ ਨਮੂਨੇ (9:23, 24)
 (ਅ) ਯਿਸੂ ਨੇ ਇੱਕੋ ਵਾਰ ਚੜ੍ਹਾਇਆ (9:25, 26)
 (ਇ) ਇਕ ਮੌਤ, ਉਹ ਦੇ ਬਾਅਦ ਨਿਆਂ (9:27, 28)
- ਈ. ਮਸੀਹ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ (10: 1–18)
- (1) ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਾ ਥਾਂ (10: 1–10)
 - (ਉ) ਉਹ ਪਰਛਾਵਾਂ ਸਨ (10: 1, 2)
 - (ਅ) ਉਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਨ (10: 3, 4)
 - (ਇ) ਉਹ ਅਸਲੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦਾ ਰੂਪ ਸਨ (10: 5–7)
 - (ਸ) ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਰਤ ਸਨ (10: 8–10)
 - (2) ਮਸੀਹ ਦੇ ਲਹੂ ਨਾਲ ਪਵਿੱਤਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ (10: 11–18)
 - (ਉ) ਮਸੀਹ, ਸਾਡਾ ਥੈਠਿਆ ਹੋਇਆ ਮਹਾਯਾਜਕ (10: 11, 12)
 - (ਅ) ਮਸੀਹ, ਸਾਡਾ ਰਾਹ ਵੇਖਦਾ ਪ੍ਰਭੂ (10: 13, 14)
 - (ਇ) ਮਸੀਹ, ਸਾਡਾ ਪੂਰਾ ਪਰਾਸੰਚਿਤ (10: 15–18)

II. ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਚਾਲ (10: 19–13: 25)

ਉ. ਨਿਹਚਾ, ‘ਇਕ ਨਵਾਂ ਅਤੇ ਜੀਉਂਦਾ ਰਾਹ’ (10: 19–12: 29)

1. ਖੁਦਾ ਤਕ ਸਰੋਸ਼ਠ ਪਹੁੰਚ (10: 19–39)
 - ਉ. ਭਰੋਸੇ ਦਾ ਕਾਰਣ (10: 19–25)
 - ਅ. ਚਿਤਾਵਨੀ: ਪਾਪ ਜਿਸ ਤੋਂ ਮੌਤ ਆਉਂਦੀ ਹੈ (10: 26–31)
 - ਈ. ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਲਈ ਤਾਜ਼ਨਾ (10: 32–39)
2. ਚੱਲਣ ਵਾਲੀ ਨਿਹਚਾ (11: 1–40)
 - ਉ. ਨਿਹਚਾ ਦਾ ਇਕ ਵੇਰਵਾ (11: 1)
 - ਅ. ਨਿਹਚਾ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣਾ (11: 2, 3)
 - ਈ. ਧਰਮੀਆਂ ਦੀ ਇਕ ਤਸਵੀਰ (11: 4–7)
 - ਸ. ਨਿਹਚਾਵਾਨਾਂ ਦਾ ਪਿਤਾ (ਅਤੇ ਮਾਤਾ) (11: 8–12)
 - ਹ. ਇਹ ਵਛਾਦਾਰ ਸਨ, ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦਾ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ (11: 13–16)
 - ਕ. ਨਿਹਚਾਵਾਨ ਜਿੱਨਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣ ਰਾਹੀਂ ਪਰਤਾਇਆ ਗਿਆ (11: 17–29)
 - ਖ. ਇਸਰਾਏਲ ਅਤੇ ਰਹਾਬ ਦੀ ਨਿਹਚਾ (11: 30, 31)
 - ਗ. ਛਤੀਹੀ ਦੇ ਨਾਇਕ ਅਤੇ ਨਿਹਚਾ ਦੇ ਦੁੱਖ ਝੱਲਣ ਵਾਲੇ ਨਾਇਕ (11: 32–38)
 - ਘ. ਸਾਰਿਆਂ ਵਛਾਦਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਇਕ ਸਮਿੱਖਿਆ (11: 39, 40)
3. ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ ਸ਼ਕਤੀ (12: 1–29)
 - ਉ. ਮਸੀਹ, ਸਾਡੀ ਨਿਹਚਾ ਦਾ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਵਾਲਾ (12: 1–3)

- ਅ. ਭੁਦਾ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ (12:4-11)
 - ਇ. ਭੁਦਾ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਹਚਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀਉਣ
ਲਈ ਉਤਸਾਹ (12: 12-17)
 - ਸ. ਸੀਨੈ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਅਤੇ ਸਿਓਨ/‘ਸੁਰਗੀ ਯਤ੍ਰੂਸ਼ਾਲਮ’ ਦੀ ਉਸ ਤੋਂ
ਵੱਡੀ ਮਹਿਮਾ ਵਿਚ ਫਰਕ (12: 18-24)
 - ਹ. ਆਖਰੀ ਚਿਤਾਵਨੀ: ਭੁਦਾ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਖਤਰਾ (12:25-
29)
- ਅ. ਆਖਰੀ ਉਪਦੇਸ਼ (13: 1-25)
1. ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨਾ ਯਾਦ ਰੱਖੋ (13: 1-6)
 2. ਪੁਰਾਣੇ ਆਗੂਆਂ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਮਹਾਯਾਜਕ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ (13: 7-16)
 3. ਮੌਜੂਦਾ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਹੋ ਅਤੇ ਢੂਜਿਆਂ ਲਈ ਦੁਆ ਕਰੋ (13: 17-19)
 4. ਭੁਦਾ ਤਕ ਅਤੇ ਭਰਾਵਾਂ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਰੱਖੋ (13: 20-25)